

Zeitschrift für Notariat und freiwillige Gerichtsbarkeit in Österreich.
Dr. Ehrenzweig: Der Beschluß auf Zulässigkeit der »weiteren Anhaltung« in der Irrenanstalt (237). — Mayer Edmund: Das staatliche Be-
willigungsrecht bei Geschäftsunternehmungen in Deutschland und Öster-
reiche (241). — Dr. Reichel Eduard: Ergebnis der Fragebogen über
das Grundverkehrsgesetz (246, 255, 263, 272). — Kornitzer D.: Das
Problem des Nachbarrechtes (247). — Dr. Touaillon Heinrich: Die
Vorrangseinräumung nach der dritten Teilnovelle zum allg. bürg. Ges.-
Buche (25, 262). — Týž: Das Testament des beschränkt Entmündigten
(270). — o e—: Der Behördenaufbau in Deutschösterreich (277). — Dr.
Helmer Erwin: Zur Anwendung der Mieterschutzverordnung (280).
— Steiner Johann: Reichsdeutsches und österreichisches Grundbuchs-
wesen (280, 286). — Dr. Klang Heinrich: Die Regierungsvorlage
eines Straßenverbücherungsgesetzes (285). — Literární zprávy, praktické
případy, personalie atd. —rcn—

Judikatura.

(Pořádá J. Purcner.)

Praktické případy.

K výkladu § 948. všeob. obč. z.

V právní záležitosti žalobkyně M. P. proti žalovanému A. P. o od-
volání daru, uznal odvolací soud v B. na odvolání žalobkyně do rozsudku
okr. soudu v I. ze dne 17./1. 18, $\frac{C\ 73/17}{3}$, takto:

Odvolání, jehož náklady ponese odvolatelka sama, se nevyhovuje;
rozsudek I. stolice se potvrzuje.

Předmět sporu se cení na 1200 K.

Děj skutkový:

Náříkaným rozsudkem byl zamítnut žalobní návrh, aby bylo právem
uznáno, že darovací smlouva ze dne 10. února 1917 za příčinou tehdy na-
stávajícího sňatku mezi spornými stranami uzavřená, kterou žalobkyně po-
skýtla žalovanému právo společného bytu a společného užívání všech do-
movních místností a zahrady v domě kn. vl. č. 2315 v D. K., a pro případ,
že by zemřela před žalovaným, právo samostatného užívání celé té nemo-
vitosti až do jeho smrti proti tomu, že bude dům v pořádku udržovati, dané
a úroky z dluhu platiti, a na základě této smlouvy ve kn. vl. čís. 2315 v D.
K. knihovní vklad práva této služebnosti ve prospěch žalovaného — jsou
pro hrubý nevděk žalovaného vůči žalobkyni projevený ve smyslu §u 948.
a 949. ob. z. obč. bezúčinný a po právu nepozůstávají právní nároky žalo-
vanému od žalobkyně propůjčené, že žalovaný jest povinen do 14 dní svoliti
ku knihovnímu vkladu výmazu práva této služebnosti ve vl. č. 2315 v
D. K. pro něho vtělené, kteréžto svolení může býti nahrazeno též pravo-
platným rozsudkem této žalobě vyhovujícím a aby byl žalovaný odsouzen
k náhradě útrat sporu žalobkyni do 14 dní.

V odvolání včas podaném uplatňuje žalobkyně odvolací důvody ne-
úplnosti řízení, nesprávného ocenění provedených důkazů a nesprávného
posouzení věci po stránce právní, navrhuje, aby byl rozsudek v odpor
vzatý zrušen, věc první stolici k novému projednání vrácena, nebo rozsudek
po doplnění řízení změněn ve smyslu žalobní prosby.

Žalovaný sdělení odvolacího nepodal.

Děj sporu v rozsudku I. stolice vyličený nedoznal v II. stolici ani
změny, ani doplnění, pročež se naň poukazuje.

Důvody rozhodovací:

Rozsudek prvního soudu odpovídá stavu věci a zákonu, jest řádně odůvodněn a uplatňované důvody odvolací nejsou s to, aby přivodily žalobkyni příznivou změnu jeho.

Právní povaha hrubého nevděku po rozumu §u 948. ob. z. obč. vyžaduje skutkové povahy činu, resp. opomenutí ve smyslu zákona trestního; v subjektivním směru stačí u §u 948. ob. z. obč. i pouhá trestná nedbalost, neopatrnost (srov. proti tomu § 540. ob. z. obč.). Avšak vzdor tomu nelze každý trestný čin, na nějž se hodí znění §u 948. ob. z. obč., vzhledem k podstatě hrubého nevděku považovati již za hrubý nevděk, nýbrž jen takový čin, jenž sám sebou jest dosti těžký, aby odvolání daru ospravedlnil; nevděčník musí si při tom býti vědom, že dárcе uráží a hrubým, sprostým způsobem vůči němu se nevděku dopouští. Tuto kvalifikaci u skupiny nadávek žalobkyni tvrzených, pokud prvním soudem zjištěny byly a které by urážky na cti dle trestního zákona tvořily, za okolností, za kterých se staly, však shledati nelze. Zjištěno jest totiž, že jde o domácí různice mezi manžely z příčin poměrně nepatrných, že obě strany mají na nich vinu a že oba manželé během takových výstupů ve vysvětlitelném rozčilení vzájemně urážkami se ctili. Výrazům, jichž při tom užívali, nepřikládá se, jak zkušenost učí, ve vrstvách lidské společnosti, k nimž oba náleží a které právě přílišnou citlivostí netrpí, takové důležitosti, jak žalobkyně nyní přesvědčiti se snaží; schází tu u žalovaného právě urážlivého hrubého nevděku. Z toho důvodu by bylo i zhytečno bývalo, připustiti důkaz výsledkem stran, resp. žalobkyně ještě o nadávce škaředých, starých bab a o tom, že ona žalovanému nenadávala a jemu k nadávkám podnětu nedala, vzhledem k pouhé podpůrnosti tohoto průvodního prostředku (§ 371., odst. 2. c. ř. s.) vůči okolnostem, které, jak uvedeno, první soud zjistil, tak že ani nadávka starých, škaředých bab nemohla na věci ničeho změnit.

Objektivní a subjektivní skutkovou povahou jednání žalovaného, že svou kozu před ní zamykal a její věci proti její vůli z komůrky vyházel, ve smyslu trestního zákona, jež snad má domnělý hrubý nevděk tvořiti, žalobkyně blížce vůbec neodůvodnila a neměl proto první soud, ježto okolnosti tyto samy o sobě žádného trestného činu nezakládají, vůbec příčiny se s nimi zabývatí, tím méně pak důkaz výsledkem stran připustiti, zejména o první okolnosti, když zjistil, že žalovaný držel si kozu v létě asi 3 měsíce a ta byla přes den venku a jen v noci v komoře uzavřena.

Následkem své subsidiarity není důkaz výsledkem stran přípustným tam, kde důkaz již byl proveden jinými průvody. První soud na základě svědectví A. W. zjistil, že žalovaný se svými 4 dětmi ve stáří 6—15 roků žije v poměrech mizných. Zde tedy rovněž nebylo třeba dalšího důkazu o jeho majetkových poměrech, obzvláště ježto, jak první soud správně dovodil, schází tu faktický podklad, aby se s přesvědčivou jistotou za to mělo, že žalovaný manželku, žalobkyni, ve výživě zkracoval zúmyslně, aby jí tím na zdraví uškodil. Příčinu toho dlužno spíše hledati v jeho skrovných poměrech. Souhrn takovýchto pro výživu rodiny závazných okolností přináší přirozeně sám sebou uskrovnění všech členů rodiny v životních jejich nezbytnostech.

Dle toho, co uvedeno, netrpí řízení I. stolice vytýkanými vadami neúplnosti, ani nesprávným oceněním výsledků důkazů, ani nesprávným posouzením věci po stránce právní.

K dalším, teprve v řízení odvolacím tvrzeným okolnostem, hrubý nevděk prý tvořícím, o zasazení zahrádky, poškození různých věcí dětmi, aniž by tomu žalovaný bránil, ochuravění žalobkyně následkem urážek, žití její z podporu příbuzných, o dispošici žalovaného s majetkem jejím nelze v řízení odvolacím pro nepřípustnost novot přihlížeti.

Konečně budiž uvedeno, že logický postup vyžadoval, aby se prvý soud rozhoduje věc, předem zabýval k námitce žalovaného otázkou, je-li žalobkyně vzdavší se ve smlouvě 10. února 1917 smlouvu tuto pro nevděk odvolati, nyní vůbec k tomu oprávněna; neboť jen v kladném případě bylo rozhodovati o faktickém podkladu pro uplatňování tohoto práva. Odvolací soud má ale za to, že takového zřeknutí se, dar pro nevděk odvolati, nemá právního účinku, přiči se duchu zákona, an hrubý nevděk jest dle §. 948. ob. z. obč. sám sebou skutkem nemravným, a proto nedovoleným; kdyby se dárce nemohl proti tomu dovolávat ochrany zákona, zřeknuv se dar odvolati, podporovaly by se tím jen tyto nemravnosti, a to přece zákon nechce.

Dovolání žalobkyně nejvyšší dvůr soudní nevyhověl.

Důvody rozhodovací:

Přezkoumání spisů vedlo k tomu výsledku, že dovolací důvody dle č. 2., 3. a 4. §u 503. c. ř. s. uplatňované žalobkyní proti rozsudku druhé stohce, nejsou dány.

Všeobecně budiž předesláno, že ani není třeba látku procesní doplniti, ani není nařikáné rozhodnutí neslučitelné s právem hmotným. Soud odvolací dovodil obojí v odůvodnění svého rozsudku zevrubně a případně, pročez se dovolatelka na to poukazuje.

K jednotlivým bodům stížným podotýká se ještě toto:

Dovolací důvod dle č. 2. leg. cit. opírá se o vady tvrzené v řízení odvolacím (§ 496. č. 2. a 3. c. ř. s.), jež byly by prý měly býti odstraněny »slyšením žalobkyně«. Soud odvolací přijal, dokonce jde dále nežli jak zněla dotyčná stížnost, za to, že by odvolatelce mohlo jíti o přípustění důkazu slyšením stran, i uznal za tohoto předpokladu zcela právem, že jednak není třeba skutkovou podstatu doplňovati, jednak že — pokud jde o skutkové okolnosti nově přednesené (§ 482. c. ř. s.) — bylo by to nepřípustno.

Rovněž neprávem vytýká se soudci druhému, že ustanovení §u 948. ob. z. obč. o odvolatelnosti darování pro hrubý nevděk vykládal příliš přísně, to jest, že neuznal, že tu je dána skutková podstata hrubého nevděku (dovolací důvod č. 4. §u 503. c. ř. s.). Že soud odvolací ochoten je prvé z těchto zákonných ustanovení vykládati spíše ve smyslu mírnějším (ve prospěch darovatelův), ukazuje to pojmání právní, dle něhož prohlašuje soud odvolací za postačující k opodstatnění hrubého nevděku i jednání a opominutí, k nimž došlo z pouhé nedbalosti. V žádném případě nesmí však býti přehlíženo, že ne každé jednání nebo opominutí obdarovaného, spadající pod znění zákona: »poškození na těle, na cti, na svobodě nebo na jmění«, by i třebas mohlo býti proti obdarovanému pro ně postupováno dle zákonů trestních, kvalifikuje se za »hrubý nevděk«, nýbrž jen takové počinání si, jež dle uvážení soudcovy jeví se býti dostatečně závažným, aby ospravedlňovalo odnětí daru, a že nesmí býti případů, jimž se dle obecného pojmání věci zvláštní význam nepřikládá, používáno k tomu, aby zrušovány byly stávající smlouvy, a byť i jen smlouvy bezplatné. Po stránce této dlužno přisvědčiti soudu odvolacímu, má-li za to, že žalobkyně přeceňuje význam různé vyskytnuvších se v manželství sporných stran, pokud jsou zjištěny.

Bylo by se jen ještě zmíniti o tom, že uplatňovaný dovolací důvod dle č. 3. §u 503. c. ř. s. spatřován je v tom, že druhým soudcem poukazujícím na zkušenosti denního života vyslovený předpoklad, dle něhož se v oněch vrstvách lidské společnosti, k nimž manželé náležejí, nepřikládá zvláštní důležitosti urážkám, jakéž byly potvrzeny, přiči se prý spisům procesním. Dovolatelka však opominula uvést, které místo v procesních spisech neshoduje se s tímto předpokladem soudu odvolacího. Při přezkoumá-

vání spisů nedalo se shledati, že by se byla některá ze stran o tom vyslovila.

Dovolání bylo tudíž jakožto bezdůvodné zamítnouti.

(Rozh. nejvyššího soudu, dne 11. června 1918, Rv III 57/18/1.) A. K.

K výkladu § 34. dopravního řádu pro železnice.

V právní záležitosti M. P. proti eráru o 630 korun vyhověl nejvyšší soud dovolání žalovaného eráru do rozsudku zemského soudu v B. jako soudu odvolacího, kterým na odvolání žalovaného eráru potvrzen byl rozsudek okresního soudu v B., a změnil rozsudek odvolacího soudu v ten smysl, že žalobu M. P. proti eráru vznesenou do celá zamítnul, uloživ žalobkyni současně náhradu útrat procesních všech tří instancí.

Důvody rozhodovací.

Rozsudek soudu odvolacího spočívá, jak vytýká právem finanční prokuratura, na nesprávném právním posouzení skutkového děje (dovolací důvod č. 4 §u 503. c. ř. s.).

Dle zjištění nižších soudů jel J. P., muž to žalobčín, která provozuje obchod střížným zbožím, dne 4. ledna 1913 do D., aby tam provozoval podomní obchod. Na zpáteční cestě odevzdal na stanici v D. uzel se střížným zbožím, které bylo vlastnictvím žalobčíným, jako zavazadlo k dopravě do K. P. Dne 5. ledna 1913 žádal J. P. v této stanici, předloživ zavazadlový lístek skladníkovi, odevzdané zavazadlo, tu však vyšlo na jevo, že se zavazadlo ztratilo. Zavazadlový lístek J. P. již neobdržel.

Proti žalobě M. P. o náhradu škody namítala finanční prokuratura nedostatek aktivní legitimace. Rozřešení této sporné otázky závisí od výkladu §u 34. dovr. ř. pro žel. Týž obsahuje předpisy, že majitel zavazadlového lístku je oprávněn žádati na určené stanici vydání zavazadla; že zavazadlo má se na zavazadlový lístek vydati a že dráha není povinna zkoumati oprávnění majitele lístku zavazadlového.

Odstavec 5. §u 34. dopr. ř. pro žel., jež cituje soud odvolací, nepřichází v úvahu, poněvadž tam jde o případ sem se nehodící, že zavazadlový lístek nebyl předložen.

Smysl shora citovaného, z obou prvních odstavců §u 34. dopr. ř. pro žel. převzatých ustanovení je ten, že dráha je povinna vydati zákonnému majiteli lístku zavazadlového zavazadlo, že je proto jen v případě, jsou-li tu pochybnosti, jichž závažnost posuzovati je jí zůstaveno, oprávněna zkoumati, je-li osoba, která lístek předkládá, k držení jeho legitimována. V daném případě nepoužila dráha tohoto práva, nebylo k tomu také ani té nejmenší příčiny; ona převzala lístek zavazadlový, legitimáčnĕ to papír J. P., pro tohoto do uschování až do vyřízení věci a považuje se vzhledem k ustanovením §§u 35. odst. 1. a 99. odst. 1., 2. dopr. ř. pro žel. právem, že jen vůči němu ručí za ztrátu. Že střížné zboží, jež ztracený uzel obsahoval, bylo vlastnictvím žalobčíným, nemůže na disposičním právu J. P., jenž dopravní smlouvu uzavřel s dráhou sám, ničeho měniti, jenž, jak zjištěno, byl téměř oprávněn zboží to prodati. Žalobkyni však J. P. své nároky nepostoupil, aniž se jich také vzdal.

Názor soudu odvolacího, že nárok J. P. následkem uplynutí lhůty v §u 36. odst. 1. dopr. ř. pro žel. zanikl, není správný, poněvadž týž požadoval zavazadlo již druhý den po návratu do K. J.

Bez závažného důvodu miní také odvolací soud, že správa dráhy uznala dopisem ze dne 6. března 1913 nárok žalobčín. Tento přípís neobsahuje však nic jiného, nežli vyzvání k doložení reklamace žalobkyni po-

dané a vyhrazuje si výslovně meritorní vyřízení její. Nárok M. P. na náhradu není proto odůvodněn, důsledkem čehož bylo za změny naříkaného rozsudku žalobu, pokud tato nebyla již zamítnuta rozsudky nižších soudů, zamítnouti také ohledně přisouzené částky per 400 K s přísl.

Následkem úplného podlehnutí je žalobkyně povinna nahraditi žalovanému erární procesní útraty všech tří instancí (§§ 41. a 50. c. ř. s.).

(Rozhod. nejvyššího soudního dvora ze dne 16. září 1913, R v III 356/13.)
A. K.

K výkladu ustanovení § 49. č. 5 a § 83. j. n.

V právní záležitosti žalobkyně T. proti žalované P. o 3000 korun vyhověl rekursní soud stížnosti žalobkyně do usnesení soudu I. stolice a změnil naříkané usnesení v ten způsob, že námitku nepřislušnosti dovolaného soudu zamítnul a soudu I. stolice uložil, aby ve věci samé jednal a rozhodl.

D ů v o d y :

Naříkaným usnesením byla žaloba pro nepřislušnost dovolaného soudu zamítnuta z toho důvodu, jelikož nelze subsumovati pod pojem pachtu úmluvu, učiněnou stranami ohledně inventáře žalobkyní zakoupeného i závazku, jež žalovaná strana ohledně něho pro případ pomnutí poměru pachtovního na sebe vzala.

Avšak tomu názoru se nemůže rekursní soud přikloniti, nýbrž má za to, že úmluva ohledně inventáře mezi stranami učiněná tvoří integrující část smlouvy nájemní samé. Neboť dle smlouvy nájemní byl hostinec u »Skalního sklepa« s příslušenstvím pronajat žalobkyní s tím, že bude platiti určité nájemné a že se zaručuje, pro najatý hostinec vlastním nákladem opatřiti a dodati zařízení pokojů hostinských, včetně peřin, ložního prádla, ložních příkrývek a okenních záclon, dále pak kuchyňského a stolního náčiní, stolního prádla a příborů pro celý hostinec.

Žalovaná strana se proti tomu zavázala, že bude hleděti přiměti eventuelního dalšího nástupce v nájmu, aby převzal od žalobkyně inventář s patřičnou slevou za upotřebení (viz bod 20. a 21. nájemní smlouvy ze dne 8. července 1912).

Touto úmluvou stalo se opatření a dodání uvedených předmětů do najatého hostince podstatným bodem smlouvy nájemní; neboť pronajimatelka měla právo na dodání uvedených předmětů do hostinských pokojů naléhati a na splnění tohoto závazku se strany žalobkyně v pádě prodlení trvati. Převzala-li však žalovaná na druhé straně na sebe závazek, že bude hleděti přiměti dalšího eventuelního nástupce v nájmu, aby převzal od žalobkyně inventář s patřičnou slevou za upotřebení, jest z tohoto závazku práva a náleží proto spor o náhradu škody způsobené nedodržením smluvní nájemní podmínky ku kompetenci soudu okresního dle ustanovení §u 49. č. 5. j. n., tak jako na př. spor o vrácení nájemní neb pachtovní kauce, jejíž složení v nájemní smlouvě bylo umluveno.

Bylo proto stížnosti vphověti a uznati, jak jest na začátku uvedeno. Nejvyšší soud dovolací stížnosti žalované nevyhověl.

O d ů v o d n ě n í :

Vývody stížnosti nejsou s to, aby vyvrátily správnost naříkaného rozhodnutí a důvodů mu připojených.

Žalovaná vychází z mylného stanoviska, že zákon stanoví a pojednává v §u 881. vs. obč. zák. zvláštní způsob smlouvy a že se tedy v daném případě jedná o uplatňování nároku z vedlejší smlouvy, jež byla spojena se smlouvou nájemní (viz obdobné ustanovení §u 1159. vs. obč. z.).

Uvedený § 881. všeob. obč. zák. neobsahuje, jak to již vysvítá z jeho zařazení v hlavě »o smlouvách vůbec«, ničeho jiného, než právní pravidlo platné pro veškeré druhy smluv.

Názor soudu rekursního, že závazek pronajimatelky poiatý do smlouvy pachtovní, přiměti po zrušení smlouvy nového pachtýře hostince, aby převzal cestou koupě inventář náležející odstupující pachtýřce, tvoří podstatnou část smlouvy pachtovní a nikoliv zvláštní smlouvu vedlejší, jest zcela správný a vyplývá z toho vzhledem i na předpis §u 49. č. 5. jur. n. nepochybně, že jest věcně příslušný k jednání a rozhodnutí o náhradním nároku per 3500 K, odvozeného žalobkyní z právě zmíněného smlu, jest příslušným dovolávaný soud okresní (§ 83. jur. n.) a nikoliv soudní dvůr.

Dovolací stížností žalované musila zůstatí pioto bezvýslednou.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 10. září 1914,

R III 298/14
1.)

A. K.

K výkladu ustanovení §§ 56., 59. a 81. j. n.

V právní záležitosti F. K. a společníků proti K. K. o zrušení spoluvlastnictví k nemovitostem, vyhověl rekursní soud stížnosti žalované strany do usnesení soudu I. stolice ohledně námítky nepřislušnosti od žalované vznesené, a naříkané usnesení změnil v ten rozum, že žalobu z důvodu nepřislušnosti zamítl.

Odůvodnění:

Stížnosti nelze oprávněni upříti. Jak vyplývá z obsahu žaloby, domáhají se žalobci výroku soudu, že žalovaná jest povinna svoliti k tomu, aby spoluvlastnictví stran k realitám kn. vl. číslo 1336, 1300, 37 a 1212 v H., kn. vl. číslo 921 v K. a knih. vložka číslo 464 v M., bylo zrušeno.

Názor prvního soudce, že tuto žalobu jest považovati za žalobu ve smyslu §. 59. J. N., soud rekursní nesdílí. Vždyť žaloba cílí k zrušení spoluvlastnictví k účelu rozdělení statku a jest tudíž dle toho spor tento sporem o statek nemovitý, pro který příslušnost se řídí výlučně dle §. 81. J. N.

Předmětem sporu není tu jen nějaký projev vůle žalované, nýbrž zrušení spoluvlastnictví nemovité věci, ohledně které se strany bez sporu nemohly dohodnouti. Že za dílčí žalobu ve smyslu §. 81. J. N. lze považovati jen takové žaloby, jejichž žalobní žádost přímo se dovolává fysického dělení nemovitosti, iak to jest uvedeno v důvodech naříkaných usnesení, pro to není v zákoně dostatečné opory.

Takového rozdílu mezi dílčími žalobami zákon nečiní a důvody, jež přivedly k tomu stanoviti příslušnost dle §. 81. J. N. pro dílčí žaloby, platí pro dílčí žaloby i toho druhu, jako jest žaloba v tomto případě.

Má tudíž soud rekursní za to, že se příslušnost pro jednání v této žalobě řídí dle §. 81. J. N. a to podle hodnoty sporného předmětu.

Že reality, ohledně nichž spoluvlastnictví má býti zrušeno, mají hodnotu asi 50.000 K, není sporným a tato hodnota musí býti směřodatnou, ne prohlášení v žalobě uvedené, že si žalobci cení zájem sporu na 1000 K.

Vzhledem k těmto úvahám není dána příslušnost okresního soudu B., pročež bylo stížnosti vyhověno a vysloveno, jak nahoře jest uvedeno.

Dovolací stížnosti žalobců nejvyšší dvůr soudní vyhověl, usnesení soudu rekursního změnil a obnovil opět výrok prvního soudce, zavrhujiící námítku nepřislušnosti.

Odůvodnění:

Především budíž podotknuto vzhledem k vývodům rekursu podaného svého času žalovanou, že v tomto stadiu řízení jest bezvýznamným brojením

proti udanlivé nesprávnosti žalobního žádání, co se týče jeho stilisace. Pro otázku příslušnosti přichází toliko v úvahu, co se skutečně žádá. Žádání toto směřuje k tomu, aby žalovaná byla uznána povinnou svoliti, aby bylo vlastnictví k nemovitostem, sporným stranám společně, zrušeno vešinou dobrovolnicu dražbou a aby tato dražba byla provedena na základě podmínek v žalobě uvedených. K odůvodnění tohoto návrhu žalobního bylo uvedeno, že všichni spoluvlastníci, vyjma žalovanou, jsou srozuměni s tímto způsobem zrušení spoluvlastnictví a že tedy toliko žalovaná se zdráhá dáti souhlasný projev vůle.

Ze taková žaloba spadá pod ustanovení příslušnosti §u 81. jur. n., o tom nemůže být nížádně pochybnosti. Rozhodovati dlužno tedy ještě toliko o tom, zda jest rozhodnou pro věcnou příslušnost hodnota nemovitostí obnášející daleko nad 1000 K, čili ocenění nároku udané žalobce o b nose m 1000 K. Zákonu odpovídá poslednější.

Spor stran nejde o hmotu těchto nemovitostí, nýbrž o to, zda jest žalovaná povinna, souhlasiti s prodejem nemovitostí, zvláště za navržených podmínek.

Bylo tedy jednak správným, ocenili-li žalobci žalobní nárok (§§ 56., 59. jur. n.), zvláště když jest na jevě, že jejich zájem na výkomu dělení může být mnohem menší než obnáší skutečná cena jejich podílů na těchto nemovitostech; jednak jest správným rozhodnutí prvé stolice, jež k tomuto stanovisku přihlíží a zavrhuje námitku věcné nepřislušnosti soudu okresního a slušelo je proto opět obnoviti dle návrhu dovolací stížnosti.

(Rozhodnutí nejvyššího dvoru soudního ze dne 10. září 1914, ^{R III 297/14}) A. K.

Zmatečnost dle ustanovení § 477. č. 5 c. ř. s. a § 6. c. ř. s.

V právní záležitosti žalobce A. proti žalované pozůstalosti K. K. zast. přihlášenou dědičkou M. J. o 900 kor., usnesl se odvolací soud v B. na odvolání žalované do kontumačního rozsudku okr. soudu B. ze dne 21./6. 18.

C II 1081/18
2), takto:

Odvolání se vyhovuje; rozsudek I. stolice a řízení jemu předcházející se jako zmateční zrušuje; žaloba se zavrhuje a útraty se vzájemně ruší.

Důvody:

Kontumačním rozsudkem v odpor vzatým byla žalovaná pozůstalost odsouzena k zaplacení 900 K s 5% úroky od 1. ledna 1918 a k náhradě útrat sporu 51 K 40 h žalobci do 14 dní pod exekuci.

Z toho odvolala se žalovaná pozůstalost resp. její reprezentantka M. J. včas pro zmatečnost dle §u 477. č. 5. c. s. ř. a navrhla, aby v odpor vzatý rozsudek byl zrušen a věc vrácena byla prvému soudu, aby vydal rozsudek nový, a žalobu zamítl.

Žalobce ve svém odvolacím sdělení navrhuje zamítnutí odvolání.

Obě strany se ústního odvolacího líčení vzdaly.

Odvolání je odůvodněno, protože jest tu uplatňovaná zmatečnost dle §u 477. č. 5. c. s. ř., neboť žaloba podána byla na pozůstalost K. K., tudíž na osobu právnickou, jež potřebuje zákonného zástupce před soudem; náleželo tedy prvému soudu z moci úřední, aby dle §u 6. c. s. ř. hned při vyřizování žaloby zjistil, kdo je zákonným zástupcem žalované pozůstalosti.

Z pozůstalostních spisů okresního soudu A VIII 26/18 jde na jevo, že v době podání žaloby, t. j. 13. června 1918, se k žalované pozůstalosti za dědičky ze zákona podmínečně sice již přihlášily zůstavitelovy sestry M. J.

a J. O., ale že tyto jejich přihlášky byly teprv 20. června 1918 na soud přijaty.

Dle §u 547. ob. z. obč. představují, pokud se týče neodevzdání pozůstalosti, přihlášení dědici zůstavitele a jsou zákonitými zástupci jeho pozůstalosti a sice teprv od té doby, kdy jejich přihláška soudem byla přijata; dokud totiž učiněná přihláška dědice zákonitým náležitostem (§§ 799. až 800. ob. z. obč., §§ 121., 122. cis. pat.) nevyhovuje, není dědic k takovému zastupování způsobilým. Tuto representaci zůstavitele a zastupování pozůstalosti musí ale dle §§. 550., 547. ob. z. obč. vykonávat výhradně jen všichni přihlášení spoludědici dohromady; jednotlivec neb jednotlivci z nich k tomu nestačí (srov. i § 70. č. 3. ř. kont., § 1. č. 3. ř. vyrov.). Zastupování pozůstalosti v jejich pasivních sporech spoludědici-jednotlivci vedlo by snadno ke škodě pozůstalosti a tím i svěcásných podílů ostatních spoludědiců, zejména kdyby zastupující jednotlivce-spoludědice af z nezalosti námitek pouze některému jinému spoludědici známých, aneb z možných snad jiných důvodů, dorozuměv se se žalobcem, žalobní nárok uznal, aneb stání zmeškal.

Neladě ani k tomu, že v době podání žaloby dědická přihláška M. J. k soudu přijata nebyla, tedy M. J. způsobilost k zastupování pozůstalosti ještě neměla, nebyla ona samotna bez přihlášené spoludědičky J. O. k zastupování tomu vůbec oprávněna, nýbrž jen obě tyto spoludědičky společně a jelikož tedy žalovaná pozůstalost v řízení v I. stolici zákonitě zastoupena nebyla a řízení to ani dodatečně druhou spoludědičkou J. O. schváleno nebylo, jest rozsudek v odpor vzatý dle §u 471. č. 5. a §. 477. č. 5. c. s. ř. zmátečným, pročež bylo jej a předchozí řízení dle §u 473. c. s. ř. zrušiti.

Současné bylo ale dle §u 478. odst. 1. c. s. ř. žalobu zavrhnouti, protože zjištěnou vadu dle §§. 6. a 7. c. s. ř. nyní více odčinití nelze, ježto pozůstalost byla dle pozůstalostních spisů oběma spoludědicům již 20. června 1918 odevzdána.

Výrok o útratách zakládá se na §u 51., odst. 3. c. s. ř., jelikož na zmátečnosti nesou vinu obě strany; žalobce proto, že žalobu nesprávně podal, žalovaná proto, že její označená zástupkyně měla se ku stání dostavit, nedostatek zákonitého zastoupení zamítnouti a tak řízení odvolací uspořiti.

Nejvyšší soud stížnosti žalobce nevyhověl s poukazem na důvody naříkaného usnesení, vyhovující stavu věci a zákonu, jakož i s dodatkem, že právní věta odvolacím soudem hájena se obráží též v ustanoveních §ů 155.—157. c. ř. s.

Útraty tak řečené dovolací odpovědi musí si hraditi M. J. sama, poněvadž stížnost A. K. směřuje proti usnesení odvolacího soudu a jest rekurssem (§§ 519., 514., 84., odst. 2. c. ř. s.), podání protispisu dlužno tedy pokládati za nepřípustné (§ 522. c. ř. s.).

(Rozh. nejvyššího soudu, dne 1. října 1918, $\frac{R\ III\ 172/18}{1}$.)

A. K.

Příspěvek k ustanovení § 47. ex. ř.

V exekuční záležitosti vymáhajícího věřitele F. D. proti povinnému E. H. vyhověl nejvyšší soudní dvůr dovolací stížnosti vymáhajícího věřitele do usnesení soudu II. stolice, jímž bylo na stížnost povinného usnesení soudu I. stolice změněno, a obnovil zase toto usnesení.

D ů v o d y :

Jelikož exekuce na movité jmění povinného zůstala bez výsledku, jsou zde předpoklady odstavce 2. §. 47. ex. ř. bez ohledu na to, zda-li též na nemovité jmění povinného exekuce byla vedena.

za s jakým úspěchem by mohla býti spojena. To vychází ze slovního znění citovaného místa zákona, jež stanoví, že se má výkon exekuce tehdy za bezúspěšný považovati, pak-li u povinného nebyly vůbec věci exekuci podléhající nalezeny, nebo pak-li byly shledány jen nedostatečné neb jiným osobám přináležející věci.

U povinného shledány mohou býti jen věci movité a pohledávky z papírů majiteli svědčících, aneb z papírů v §. 296. ex. ř. uvedených; o jiných pohledávkách a o všech ostatních předmětech majetkových, zvláště o nemovitostech nelze říci, že byly u povinného nalezeny. Z toho, co slova ve spojitosti znamenají (§ 6. všeob. zák. obč.), vychází, že k zahájení přísahy vyjevovací po rozumu §. 47., odst. 2. ex. ř., jest zapotřebí bezvýsledného výkonu mobilární exekuce v užším smyslu, kterýž však také stačí. Bylo proto dovolací stížnosti vyhověti a usnesení soudu I. stolice, jež těmto úvahám odpovídá, obnoviti.

(Rozhod. nejvyššího dvoru soudního, dne 17. srpna 1915, $\frac{R III 137/15}{1}$.) A. K.

Zásady v §u 45. odst. 1. jur. nor. vyslovené sluší použití na veškerý případy, ve kterých bylo soudním rozhodnutím uznáno na věcnou příslušnost sborového soudu, byť se i to stalo teprve ve stolici rekursní; jest tedy stížnost proti takovému rozhodnutí rekursního soudu nepřipustná.

Podle §u 45. odst. 1. jur. n. nemohou býti rozhodnutí sborového soudu první stolice o jeho věcné příslušnosti brána v odpor proto, ježto jest pro tu právní záležitost odůvodněna příslušnost jiného soudu. Vyhovuje zajisté citovaným zákonným ustanovením zamýšlenému umožnění »zjednodušeného vyřizování otázky kompetenční« (Motivy, str. 65.), použije-li se zásady v něm vyslovené na veškeré případy, ve kterých bylo soudním rozhodnutím uznáno, že jest zde věcná příslušnost sborového soudu, byť se i to stalo teprve ve stolici rekursní. To se v daném případě stalo, ježto byla v odpor vzatým rozhodnutím vrchního zemského soudu jako soudu rekursního kladně zodpověděna otázka příslušnosti obchodního soudu v P., jehož se žalobce dovolal ku projednání a vyřízení právního sporu, který má býti o žalobě proveden. Stížnost, podanou do tohoto rozhodnutí druhé stolice, bylo proto podle §u 526. odst. 2. c. ř. s. zavrhnouti jako nepřipustnou, což se podle §u 523. c. ř. s. mělo již státi z moci úřední v první stolici.

(Rozhod. nejvyššího soudu ze dne 25. ledna 1916, č. j. $\frac{R II 25/16}{1}$.) —x.

Opatrovnický soud jest absolutně nepřislušný k tomu, aby dal rozkaz ke složení peněz k soudu advokátu, který zadržuje dotyčnou hotovost dle § 19. adv. ř. pro pohledávku z dřívějšího zastupování opatrovance před zahájením opatrovnictví.

Odůvodnění:

Dle §u 2. č. 1. císařského patentu ze dne 9. srpna 1854 č. 208. ř. z. nesmí soudce v nesporných záležitostech překročiti hranice své příslušnosti; má případně odkázati strany na příslušný soud. V tomto případě byl ve výkonu dobrovolného soudnictví dán přímý rozkaz ke složení peněz osobě, která nebyla ani pod ochranou opatrovnického úřadu, ani nezastávala úřadu opatrovníka a ani jinak nebyla vůbec v nějakém poměru závaz-

nosti, případně v poměru strany vůči opatrovnickému soudu. Neboť dotyčná hotovost jest drem. J. M. zadržována dle §u 19. advokátního řádu výlučně jen v jeho vlastnosti jako advokáta za pohledávku vzešlou mu za dřívější zastupování opatrovance ještě před zahájením opatrovnictví. Pro nedostatek vůbec nějakého zvláštního předpisu zákona, jej k tomu oprávněného (§ 1. nesporného řízení), nebyl opatrovnický soudce k »poukazu«, o který zde běží, oprávněn, a to tím méně, ježto zmíněný advokát výslovně odmítl dobrovolné složení hotovosti. Dotyčnou žádost opatrovníka resp. jeho zástupce bylo za daného stavu právního a věcného odkázati na pořad práva. Opatrovnický soud překročil svým dotyčným rozkazy meze své příslušnosti, a bylo proto vzhledem k ustanovení §u 42. odstavec 4. j. n., dovolací stížnosti vyhověti a naříkaná souhlasná usnesení obou nižších stolic jako zmatečná zrušiti. Žádost samu bylo odkázati na pořad práva.

(Rozhod. nejvyššího soudu ze dne 26. dubna 1916, č. j.

R II 168/16

I

—X.

K otázce příslušnosti soudní ve věcech z pojišťovací smlouvy.

Nejvyšší soud usnesl se v záležitosti žalující strany F. F. proti žalované straně H. p., o zaplacení 240 K s přísl., k dovolacímu rekursu žalované strany do usnesení rekursního soudu ze dne 17. října 1918, č. j. R II 180/18/10, jímž bylo k rekursu žalující strany usnesení okr. s. B. ze dne 13. září 1918, č. j. C III 3078/18/7, změněno, takto:

Stížnosti ve věci samé se nevyhovuje a ponese stěžovatelka náklady stížnosti ze svého.

Pokud stížnost směřuje proti rozhodnutí o útratách, zavrhuje se.

O d ů v o d n ě n í :

Neodůvodněnost stížnosti vyplývá zřejmě a určitě z ustanovení §. 172. a 173. podmínek pojišťovací smlouvy ve spojení s obsahem dopisu ze dne 12. dubna 1918 (přil. H sporných spisů).

Rozhodčí soud jest jen tehdy oprávněn vedle §u 172. pojišť. podmínek rozhodovati o výši náhrady, byla-li již napřed rozřešena otázka, zda-li pojišťovna jest vůbec povinna k náhradě čili nic a neshodli-li se pojišťovací ústav s pojištěným o výši náhrady.

Proto jest usnesení rekursního soudu, jímž byla změnující usnesení procesního soudu první stolice zavrhnuta námitka nepřislušnosti, stranou žalovanou vznesená, — důvody k němu připojenými úplně ospravedlněno.

Stěžovatelka nesprávně vykládá obsah dopisu ze dne 12. dubna 1918, který právnímu zástupci žalobcovu zaslala. Oznamujíc mu, že jest ochotna, ačkoliv není povinna mu poskytnouti náhradu, nabídnouti mu polovinu požadovaného obnosu, t. j. 120 K, neuznala tím nikterak svou povinnost k náhradě a důvod k tomuto nabídnutí v citovaném dopise připojený, »abychom se vyhnuli zbytečnému soudnímu protahování«, nečiní nikterak odepřená uznání povinnosti náhradní, což jasně na jevo vychází z dalšího dodatku, k nabídce připojeného, »že totiž žalobce jest pojištěn též ještě u jiného ústavu, od kterého také náhradu požaduje«.

Z těchto důvodů jest správným názor rekursního soudu, že nevzal zřetel na prohlášení strany žalované, teprve během sporu dané, dle něhož náhradní nárok žalobcův co do důvodu uznává.

Nehledíc k tomu, že takového prohlášení po zahájení sporu je pro příslušnost dovolacího soudu právně bezvýznamný, nelze v něm spatřovati rozřešení otázky o povinnosti náhrady, jelikož zároveň žalovaná strana

vznesla při témže ústním líčení dne 27. května 1918 oproti žalobnímu nároku námitku dvojitého pojištění, které prý je contra bonus mores a musí míti za následek rozdělení škody — tedy povinnost náhradní — mezi jednotlivé pojišťovny.

I další námitka žalované strany, že žaloba měla směřovati pouze na zjištění povinnosti pojišťovny ku náhradě, nikoliv však také na zaplacení obnosu 240 K, jest bezdůvodna.

To vyplývá ze srovnání znění Šu 172. a 173. pojišť. podmínek, a byla by zajisté mohla žalovaná strana proti žalobě určovací namítati, že pro ni není podmínek Šu 228. c. ř. s., poněvadž žalobce mohl žalovati hned splnění smlouvy.

Z těchto důvodů jest dovolací stížnost ve věci samé neodůvodněnou a bylo ji zamítnouti.

Co se konečně týče rozhodnutí o náhradě nákladů stížnosti, tu dlužno poukázati stěžovateli na ustanovení Šu 528. c. ř. s. v novém znění, dle něhož stížnosti do rozhodnutí soudu druhé stolice u útratách jsou nepřipustny a bylo ji proto v této části zavrhnouti.

Výrok ohledně nákladů dovolací stížnosti se zakládá na ustanovení Šu 41. a 50. c. ř. s.

(Rozhod. nejvyššího soudu v Praze, dne 14. ledna 1919.

R II 1/19
1.)

A. K.

Komisionář, který — vykonává právo prodeje, jemu dle čl. 366. odst. 2. obch. zák. příslušející — nedbá formy zákonem pro prodej kommissního zboží předepsané, jest nejen povinen k náhradě škody, nýbrž, běží-li o zastupitelné věci, k opatření těchto.

Důvody:

Dovolání doličuje, že komisionář, který vykonává právo prodeje jemu dle čl. 366. odst. 2. obch. zák. příslušející, při prodeji komissního zboží nedbá formy prodeje zákonem předepsané, nemůže býti povinen vydati zboží ostatně již prodané, nýbrž pouze poskytnouti náhradu, čemuž prý nasvědčuje předpis čl. 362. obch. zák., že tedy předpisům odporující prodej cenných papírů žalované žalobcem svěřených nemůže míti v zápětí závazek žalované k navrácení těchto věcí, nýbrž pouze povinnost k náhradě škody... Odvolávám se na čl. 362. obch. zák. jest pochybené, ježto není zjištěno, že by žalobce byl dal žalované vůbec nějaký příkaz, aby disponovala s dotýcnými cennými papíry určitým způsobem, takže nelze zajisté v tomto případě mluvit o jednání žalované proti příkazu ve smyslu označeného místa zákona/ ostatně také čl. 362. obch. z. přiznává komitentů vůči komisionáři proti příkazu jednajícímú právo na náhradu škody vedle práva odmítnouti celé jednání. V tomto případě měly však býti papíry prodány dle předpisu čl. 366. odst. 2. obch. zák. za šetření ustanovení čl. 343. obch. zák., a dovolání připouští oprávnění samo v tomto ohledu, že předpisu čl. 343. obch. zák. nebylo při zmíněném prodeji dbáno. Následkem zanedbání zákonem předepsané formy, tedy prodeje předpisu se přičichu, jest pak, že druhá strana smluvní jest oprávněna nepokládati prodej za předsevzatý na její účet, kteréhožto oprávnění zde žalobce nepopřené použil. Musí tedy žalovaná místo věcí proti předpisu prodaných, ježto běží o předměty zastupitelné, opatřiti tyto ve stejném počtu a téhož druhu a připraviti je k dispozici žalobcově, resp. ježto žalobce disponoval jimi v ten způsob, že žádá jejich vrácení proti zaplacení pohledávky žalovanou samou počítané, dle tohoto příkazu jednati, poněvadž po zaplacení pohledávky žalované nemá tato právního důvodu, aby svršky zadržovala.

(Rozh. nejvyššího soudu ze dne 23. listopadu 1915, č. j. Rv I 582/15.)

—x.

Přípustnost řízení bagatelního ve věcech nájemních.

Nejvyšší soud jako soud dovolací v právní záležitosti Fr. P., elektrárna v Ivančicích, žalobkyně, proti M. H., dělnici v I., žalované, o výpověď z bytu s přísl. následkem dovolání žalobkyně proti rozsudku zemského soudu v Brně jako soudu odvolacího ze dne 6. září 1918, č. j. Bc II 96/18/9, jímž byl k odvolání žalované rozsudek okresního soudu v I. ze dne 6. července 1918, č. j. C 53/18/4, změněn, prohlásiv rozhodnutí vydané v téže věci c. k. nejvyšším soudním dvorem ve Vídni jako soudem dovolacím dne 5. listopadu 1918, č. j. Rv III 280/18/1, za neplatné, takto se usnesl:

Dovolání se odmítá.

D ů v o d y :

Zákonem ze dne 28. října 1918 č. 11 sb. z. a n. vstoupil samostatný stát československý v život. Tento zákon nabyt, byv řečeného dne veřejně vyhlášen, podle svého čl. 4. tímto dnem účinnosti. Rozhodnutí c. k. nejvyššího dvoru soudního ve Vídni o dovolání, o něž zde jde, dne 5. listopadu 1918 vydané, kdy soudní dvůr ten již více nebyl tuzemským státním úřadem v rozhodování tom po zákonu povoláním, jeví se proto neplatným a nemůže mít právního účinku.

Zákonem pak ze dne 2. listopadu 1918 č. 5 sb. z. a n., nabyvším dle §u 14. účinnosti dnem vyhlášení, jež se stalo dne 4. listopadu 1918, zřízen byl pro celý obvod československého státu nejvyšší soud se sídlem v Praze. Dnem 4. listopadu 1918 stal se proto pro rozhodnutí přítomného dovolání v této rozepři jediné a výhradně příslušným nejvyšší soud v Praze.

Následkem toho podjal se nejvyšší soud československý vyřízení dovolání vzneseného žalobkyní proti rozsudku odvolacího soudu, jež dosud platně vyřízeno nebylo.

Dovolání to však bylo odmítnouti.

Právem se v dovolacím spise vytýká, že jde v tomto případě o věc bagatelní. Neboť strana žalující udala hodnotu předmětu sporu na 100 K a žalovaná prohlásila, že proti tomuto ocenění ničeho nenamítá, že cena sporu není ani taková. Pak jest tu však případ §. 448. c. ř. s., věc bagatelní, v níž platí zvláštní ustanovení v §§. 449. až 453. uvedená. Nelze tvrditi, že by udání ceny předmětu sporu žalobcem bylo pro nakládání s rozepří jako s věcí bagatelní bez právního účinku. Neboť ze zákona nelze nikterak vyčísti, že by spory o námitkách proti výpovědi považovány byly za důležitější, než-li spory ze smluv nájemních a pachtovních, jež se zahajují žalobcem a v nichž ocenění předmětu sporu tak jako ve sporech o jiná práva jest beze všeho dopuštěno. Neboť tam, kde z jakéhokoliv důvodu, buď pro obtížnost právních otázek, jež se rozřešiti mají, aneb pro závislost rozhodnutí na odborně-technických předpokladech a znalostech, se k hodnotě předmětu sporu nepřihlízí (na př. v §§. 50. odst. 2. a 51. č. 3 až 5 j. n., 24. odst. 1. šek. zák. a v jiných), vytýká to zákon pokaždé zvlášť. Dle toho sluší míti za to, že také ve sporech o námitkách proti výpovědi předmět sporu oceněn býti může a že ocení-li se na obnos 100 K, kromě zvláštních ustanovení o řízení nájemním a pachtovním užití jest také ustanovení o řízení bagatelním, zvláště když jedno nevylučuje druhé a vedle sebe obstáti mohou. Pro přípustnost platnosti předpisů o řízení bagatelním v rozepřích nájemních a pachtovních mluví také historický vývoj, jelikož pojaté do

Šu 4. bagatelního zákona ze dne 27. dubna 1873 č. 66 ř. z. vyloučení sporů nájemních a pachtovních z řízení bagatelního v civilním řádu soudním již nepřichází, což ospravedlňuje závěr, že dle nynějšího stavu právního není závidy, aby zvláštních ustanovení o řízení bagatelním užito bylo i v řízení nájemním a pachtovním. Arciž jest řízení nájemní a pachtovní řízením zvláštním, upraveným ve zvláštním oddílu civilního řádu soudního. To však není na závadu tomu, aby vedle zvláštních ustanovení o řízení nájemním a pachtovním nemohlo býti používáno i ustanovení o řízení bagatelním, ježto — jak bylo již řečeno, oboje ustanovení se navzájem nevylučují a vedle sebe obstáti mohou. Tak zajisté nevylučuje ustanovení §. 575. c. ř. s. o zkrácených lhůtách v řízení nájemním a pachtovním předpis §. 502. odst. 2. c. ř. s., že ve věcech bagatelních není dopuštěn další pořad opravných prostředků proti rozhodnutí soudu odvolacího.

Je-li však tomu tak, pak není vznesené tuto dovolání podle §. 502. odst. 2. c. ř. s. dopuštěno a bylo je ihned odmítnouti, aniž bylo lze obíratí se otázkou, bylo-li odvolání přípustno a rozhodnutí odvolacího soudu správné. Neboť zákonodárce dal tím, že v §§. 501., 502. a 517. c. ř. s. připustil pořad opravných prostředků proti rozhodnutí první stolice, byť způsobem omezeným, že však pořad ten proti rozhodnutí soudu odvolacího naprosto vyloučil, zřejmě na srozměnou, že ve věcech bagatelních rozsuzují pouze dvě stolice, že tudíž druhá stolice rozsuzuje s konečnou platností a nezměnitelně, i že proto její rozhodnutí na každý způsob zůstávají v platnosti, bez ohledu na to, jsou-li správná čili nic, či jsou-li dokonce zmateční.

Vznesené dovolání bylo tedy odmítnouti.

Výrok o náklad třetí stolice odpadá, jelikož zvítězivší strana žádných neúčtovala.

(Nejv. soud v Praze, dne 30. ledna 1919, Rv II 12/19/1.)

A. K.

Přehled rozhodnutí nejvyššího, správního a říšského soudu v jiných časopisech uveřejněných:

Právník = P. — Právnícké Rozhledy = P. R. — Allg. österr. Gerichtszeitung = G. Z. — Juristische Blätter = J. B. — Gerichtshalle = G. H. — Notariatszeitung = N. Z. — Jud. Suppl. = Judizielle Supplemente. — Příloha k min. věstníku = off. — Österreichisches Zentralblatt für die juristische Praxis = Z. Bl. — Österreichische Zeitschrift für Strafrecht = Z. Str. — Evidenzblatt für österreichische Gesetzgebung und Rechtsprechung = E. Bl. — Eisenb. R. = Österreichische Zeitschrift für Eisenbahnrecht. — Zpr. = Zprávy spolku českých advokátů v král. Českém v Praze. — Připojená čísla znamenají ročník a stránku přísl. časop., u min. věstn. běžná čísla rozhodnutí a u E. Bl. ročník a číslo sešitu. — m. n. = minist. nařízení; ř. = říšský zákonník číslo; z. = zemský zákonník číslo; v. = věstník min. spravedlnosti číslo; letopočty z tohoto a minulého století uvedeny jsou dvěma posledními ciframi arab., měsíce pak ciframi římskými.

Nejvyšší soud.

Ve věcech civilních.

Z práva občanského.

§§ 62., 94., 99. obč. z. Překážku manželství »stávajícího sňatku« dlužno z moci úřední vyšetřiti. Strany nestihá tu formální břímě průvodní. 16 IV 18, Rv II 187/18; Z. B. 18: 737.

§§ 91., 1264. obč. z. Manželce bez viny rozvedené přísluší slušná výživa bez ohledu na její poměry majetkové nebo výdělečné. 6 II 17, Rv II 301/17; off. 1845.

§ 91. obč. z. Zvýšení alimentů směrem stanovených může býti toliko pořadem práva provedeno. 29 I 18, R III 12/18; N. Z. 18: 257.

§ 107. obč. z. Jaké následky má, nedostaví-li se žalobce k jednomu smířovacímu jednání o žalobě na rozvod od stolu a lože? 25 V 18, R II 208/18; P. 18: 372.

§ 109. obč. z. Opustil-li manžel po vádě s tchýní, jež ho obviňovala ze zpronevěry, domácnost své manželky, ihned však prohlásil, že s manželkou chce žít, avšak ve svém bytě, nelze mluvit o zlomyslném opuštění jako důvodu rozvodu dle §. 109. obč. z. 16 IV 18, Rv II 160/18; Z. B. 18: 738.

§ 115. obč. z. Jak dlužno prokázati nepřekonatelný odpor? Por důkaz nepřekonatelného odporu není závažné, že druhý manžel své svolení k rozluce manželství vzal dodatečně zpět. 28 V 18, Rv II 243/18; Z. B. 18: 739.

§ 159. (n. zn.) obč. z. Popírání manželský původ svůj může dítě, je-li pobyt manžela jeho matky již v době narození trvale neznámý. 14 V 18, Rv VI 57/18; Z. B. 18: 745.

§ 159. a § 272. obč. z. Lhůta k popírání původu manželského dítěte nezletilými dědici zemřelého manžela, kteří jsou zastoupeni svou matkou jako poručníci, počíná teprve ustanovením kollisního opatrovníka pro ně. 4 VI 18, Rv VI 77/18; Z. B. 18: 746.

§§ 380., 425., 1017. obč. z. Mandatář nabývá bezprostředně vlastnictví k věcem zmocněncem za jeho peníze nabytým. 12 VI 17, Rv I 163/17; Z. B. 18: 748.

§§ 427., 428., 1048.—1051., 1064., 1435. obč. z. Poukázal-li schovatel, aby předmět u jiné osoby uschovaný byl kupci vydán, má kupec nárok na vrácení tržové ceny, bylo-li zboží mezi tím úředně zabaveno. 9 VII 18, Rv I 275/18; Z. B. 18: 871.

§ 440. obč. z. Kollise mezi nabytím naturálním a tabulárním: Toto jest bez účinku, nebylo-li v dobré víře. 20 III 17, Rv VI 32/17; Z. B. 18: 873.

§§ 469., 1369. obč. z. a § 51. kn. z. Smí-li hypotekární dlužník, jenž nabytí prvě z pohledávek zajištěných podzástavním právem, jež na hypotekární pohledávce vězí a ji převyšují, pozdějšího podzástavního věřitele žalovati, aby svolil k výmazu hypotéky? 20 XI 17, Rv I 451/17; Z. B. 18: 874.

§ 469. obč. z. Viz rozh. při §§. 1394., 1442. obč. z. níže.

§ 476. č. 11. obč. z. Zdvihnutí tašek ve střeše nezakládá pojem vyhlídky. 23 X 17, Rv II 385/17; P. 18: 337.

§§ 547., 811. obč. z. Jediný k pozůstalosti přihlášený dědic jest pasivně legitimován k vlastnické žalobě ohledně věci v pozůstalosti jsoucí. 12 VI 17, Rv I 168/17; Z. B. 18: 748.

§ 580. obč. z. Testament podepsaný toliko znamením ruky osoby písmem znalé, jež však psáti nemůže, jest platný. 20 XI 17, Rv II 418: 17; Z. B. 18: 749.

§ 613. obč. z. Poměr mezi dědicem a poddědicem. Jest právo spojené s držením akcií na nově vydávané akcie výnosem těchto, nebo patří ke kapitálu? 16 IV 18, R I 93/18; Z. B. 18: 877.

§ 812. obč. z. Kdo jako věřitel, legatář nebo nepominutelný dědic čtiti chce nárok na oddělení pozůstalosti, musí se nezbytně legitimovati. 14 VI 16, R I 228/16; Z. B. 18: 749.

— Nepominutelný dědic jest legitimován k návrhu na oddělení jmění pozůstalostního i před sepsáním inventáře. 16 X 17; R V 176/17; Z. B. 18: 749.

— Oddělení pozůstalosti za příčinou zajištění výživného pro nemanželské dítě posud nesplatného. 8 I 18, R I 338/17; N. Z. 18: 249.

— Příspěvek k ustanovení tomuto. Separaci jmění pozůstalostního lze povolit, i když dědic k pozůstalosti přihlášený nemá žádného vlastního jmění. 12 II 18, R II 41/18; P. 18: 373.

§ 822. (n. zn.) obč. z. a § 526. c. ř. s. Za jakých předpokladů lze vésti exekuci vůči dědici před odevzdáním pozůstalosti na předměty, jež mu dědictvím připadly? V rekursním řízení nelze vzít zřetel na nové okolnosti a důkazy. 5 III 18, R II 71/18; Z. B. 18: 750.

§§ 878. (879. n. zn.), 916. obč. z. Jaký soukromoprávní účinek jeví zákaz daný úřadem živnostenským, zakazující propachtování kina? Smlouva společenská, jež by zastírala propachtování to, jest neplatná. 11 IV 17, Rv I 148/17; Z. B. 18: 877.

§§ 878., 879. (n. zn.) obč. z. Kupující nemá nároku na náhradu škody pro nedodání zboží za vyšší než předepsané ceny mu prodaného, i když prodávající je dále za vyšší cenu prodal. 19 III 18, Rv II 128/18; Z. B. 18: 751; 11 VI 18, Rv I 259/18; Z. B. 18: 752.

§ 908. obč. z. Viz rozhod. při čl. 356. obch. z. níže.

§ 919. obč. z. Výměnkář může, je-li povinný v prodlení s dávkami výměnkářskými, ihned žádati jich hodnotu. 8 V 17, Rv II 171/17; off. 1841; Z. B. 18: 879.

§§ 925., 926., 932. obč. z. Viz rozhod. při §. 49. č. 8. j. n. níže.

§ 932. (n. zn.) obč. z. a § 273. c. ř. s. Actio redhibitoria jest jen při podstatných vadách neodstranitelných přípustná; jinak má strana volbu mezi snížením ceny a opravením, nebo dodáním chybějícího. Ustanoviti snížení ceny dle volného uvážení soudcovského jest přípustné. 11 VI 18, Rv I 261/18; Z. B. 18: 760.

§ 964. obč. z. Zaměstnaný ručí za jakékoliv zavinění ohledně uschování a zachování věci svěřených mu při převzetí práce. 30 VII 18, Rv I 318/18; J. B. 18: 421.

§§ 1012., 1080., 1200., 1297., 1311. obč. z. a čl. 282., 395. obch. z. Objednávací neručí za škodu ztrátou zásilky mu poštou k vybrání klenotů zasláné, když ji dle příkazu vrátil touž cestou a udav tutéž nižší cenu její, za jakéž se stalo zaslání jemu. 22 V 18, Rv II 131/18; Z. B. 18: 761.

§§ 1012., 1022. obč. z., čl. 119., 122. obch. z., §§ 51. č. 4., 54., odst. 2., 65., odst. 2. konk. ř. Osoba, jež zaplatila útraty nemoci společníka, nemá nároku na jich náhradu z konkursní podstaty veřejné společnosti. 3 IV 18, Rv I 159/18; Z. B. 18: 763.

§§ 1090., 1104. obč. z. Právní povaha smlouvy, kterouž vlastník pozemku přenechává jinému dobývatí písek z pozemku svého po určitou dobu a za odměnu stanovenou dle doby; nárok na odměnu přestává, byl-li pozemek úřadem vojenským v užívání vzat. 30 IV 18, Rv VI 54/18; Z. B. 18: 774.

§ 1151. obč. z. Smlouva zprostředkovatelská jest smlouvou sui generis, nikoliv smlouvou námezdní. — Analogie dle §. 7. obč. z. 23 VI 18, Rv II 286/18; P. 18: 423.

§ 1156. obč. z. Vymáhání nároku za zprostředkování obchodu dodávkového »dle dodání a zaplacení ceny kupní«, byla-li dodávka provedena a cena se stala splatnou, není v cestě, poshověli-li dodávající dobrovolně placení ceny. 21 XII 15, Rv VII 708/15; Z. B. 18: 782.

§ 1170. a. obč. z. Tak zvané »vícepráce« a třetí dílí novela. — § 1170. a. obč. z. zasahuje i poměry před 1. lednem 1917 založené. 13 XI 17, Rv II 416/17; P. 18: 370.

§ 1264. obč. z. a dv. dekr. 4. V. 41, sb. z. s. 531. Předpoklad pro přiznání nároku na výživné manželce rozvedené z její viny; odkázání nároku toho nepraesjudikuje pozdějšímu jeho uplatňování. 30 V 17, Rv I 194/17; Z. B. 18: 786.

§§ 1293., 1297., 1304. obč. z. Pojem »ušlého« zisku. Rozsudek, kterýmž byl nárok na náhradu škody pro spoluvinu poškozeného jen částečně přířknut, vadí nárokům náhradním za další škody z téhož zavinění. 27 III 18, Rv II 139/18; Z. B. 18: 787.

§ 1295. (n. zn.) obč. z. Povinnost k náhradě škody z nesprávného

oznámení učiněného ve zlém úmyslu na základě sdělení, jež nebylo na správnost dále zkoumáno. 26 II 18, Rv II 58/18; Z. B. 18: 789.

§§ 1313., 1315. obč. z. Ručení za zavinění neschopného pomocníka. Za jakých podmínek lze mítí za to, že jest tu pomocník neschopný? 16 IV 18, Rv II 166/18; Z. B. 18: 795.

§§ 1394., 1442. a 469. obč. z. Cessionáři dobré víry, jemuž knihovní pohledávka byla odstoupena, nemůže býti namítáno placení před cessí dlužníkem hypotekárním konané, avšak z knih pozemkových nikoliv zřejmé, ani tehdy; bylo-li pro odstoupenou pohledávku původně exekuční právo zástavní nabyto a v knihách zapsáno. 30 V 17, Rv II 215/17; off. 1851.

Autom. zák. 49. VIII. 08, ř. 162), § 2. Ani největší neopatrnost chodcova nezabavuje řídiče silostroje povinnosti, aby vynaložil vše, aby nehodě bylo zabráněno. Vzejde-li řídiči překážka ve volném rozhledu, musí rychlost daným okolnostem přizpůsobiti. 9 X 17, Rv II 368/17; P. 18: 301.

Ručení dráhy (zák. 5. III. 69, ř. 27), § 1. Dráha ručí za prostředně jako bezprostřední následky úrazu a za všechny druhy tělesného poranění. Pro objem ručení není stupeň zavinění směrnatý. 28 V 18, Rv VI 70, 71, 72, 73/18; Z. B. 18: 793 a 794.

Zák. o ochraně nájemcu (nař. min. 20. I. 18, ř. 21), § 7. Výpovědní důvod dle čl. 1. §. 7. nař. tohoto je tu i tehdy, když nájemce, který s placením nájemného byl v prodlení, má již zapláceno v době prohlášení výpovědi. 31 VII 18, Rv II 343/18; P. 18: 294.

Nař. min. 14. IX. 54, ř. 238, § 10. b. Pokud ručí dráhy za škodu způsobenou provozem (jiskrami z lokomotivy). 16 VII 18, Rv II 301/18; J. B. 18: 500.

Cis. nař. 9. VI. 15, ř. 156, § 1., odst. 2., §§ 10., 11., 12. Uplatňování a přiznání náhrady škody státu podle §. 1. cit. nař. cis. příslušející není vázáno vydáním trestního rozsudku pro některý z trestních činů tam uvedených. — Pojem a vyměření pokuty po rozumu §. 1. cit. nař. Výklad §§. 10., 11. a 12. téhož nařízení. 28 V 18, Rv VII 27/18; J. B. 18: 516.

Z práva směnečného, obchodního, společenstevního atd.

Čl. 82. sm. ř. Význam doložky valutové ve směnce. Co se požaduje k odůvodnění námítky, že valuta nebyla přijata? 2 VII 18, Rv VI 93/18; Z. B. 18: 809.

Čl. 282., 395. obch. z. Viz rozh. při §§. 1012., 1080., 1200., 1297., 1311. obč. z. shora.

Čl. 347. obch. z. Kupec, jenž prodal zboží dále, jest povinen ihned oznámiti vady svým nástupcem vytýkané. Hojení jeho pomíjí, neučinil-li oznámení včas. 30 IV 18, Rv VI 56/18; Z. B. 18: 798.

Čl. 356. obch. z. a § 908. obč. z. Kontrahentu při smlouvě kupní dle obchodního zákona činícím nárok na vyplacení dvojnásobného závdavku dle §. 908. obč. z. netřeba, aby oznámil volbu po rozumu čl. 356. obch. z. a udělil dodatečnou lhůtu. 4 VI 18, Rv I 229/18; rep. nál. č. 279; off. 1838; P. 18: 416; J. B. 18: 436.

Čl. 357., odst. 3. obch. z. Při vyměření náhrady škody dle čl. 357. obch. z. nemůže ve válce striktně operováno býti ani použitím čl. 357., odst. 3. obch. z., ani normami v nařízeních o předražování obsažených. 22 V 18, Rv VIII 36/18; J. B. 18: 403.

Zák. o společnostech s o. r. (6. III. 06, ř. 58), § 4. Zástupci akciové společnosti jest nezbytně třeba zvláštní plné moci, aby vešel do společnosti s o. r. 27 III 18, R II 107/18; Z. B. 18: 796.

— **§ 15.** Při ustanovení jednatele ve smlouvě společenské netřeba, aby bylo výslovně uvedeno omezení na dobu, co bude společníkem. Jest přípustné, aby byl společníku za jednatele ustanovenému přislíben pevný plat roční ve smlouvě společenské. 27 III 18, R II 105/18; J. B. 18: 484.

— § 22. Příпустné jest ustanovení společenské smlouvy společnosti s o. r., že jen jeden z jednatelů má vésti obchodní knihy, sestavovati bilanci a opatřiti účet o zisku a ztrátě. 7 V 18, R II 160/18; N. Z. 18: 259.

— Příпустné jest ustanovení společenské smlouvy společnosti s o. r., že společník jako jednatel fungující obdrží tantiému z ročního zisku čistého. 9 VII 18, R II 226/18; N. Z. 18: 283.

— §§ 53., 54. Usnesení na zvýšení kmenového kapitálu samo o sobě bez zvláštního usnesení změny smlouvy společenské lze zaregistrovati. 18 VI 18, R III 78/18; Z. B. 18: 797.

Pojišťovací řád (22. XI. 15, ř. 343), § 3. Úrazové pojištění. Záporné zodpovědění otázky v blanketu návrhovém, zda má se pojištění vztahovati i na konání sportu, zejména řízení povozu, není důvodem, aby bylo odepřeno odškodné za úraz utrpěný při příležitostném řízení povozu. 22 I 18, Rv V 12/18; Z. B. 18: 799.

— § 158. Za jakých předpokladů lze míti za to, že úraz utrpěný při řízení povozu byl vlastní vinou přivoděn? 22 I 18, Rv V 12/18; Z. B. 18: 799.

Úrazové pojištění. § 47. Členové představenstva společnosti akciové nepřínáležejí k jiným, v §. 47. zák. o úrazovém pojištění uvedeným, od podnikatele odlišným osobám, jež neobmezeně ručí za úrazy jimi přivoděné. 10 VII 17, Rv II 183/17; off. 1848.

Z práva sporného a exekučního.

§ 1. j. n. Nárok státu na vrácení služebních požitků vojenského gázi-sty omylem přeplacených nutno uplatňovati řádným pořadem práva. 6 II 17, R II 27/17; off. 1844.

— Pro případ bezúčinnosti rozhodčího výroku dle §§. 78. a 91. mor. zák. honebního ze dne 26. července 1912 č. 4. z. z. z r. 1914, lze poškozenému nastoupiti pořadem práva proti tomu, kdo jest povinen k náhradě škody honbou a zvěří způsobené. 11 VI 18, Rv III 69/18; **rep. nář. č. 271**; off. 1839; J. B. 18: 452.

— Erár vojenský a železniční nejsou různé osoby právní. Žalobě cesionáře eráru vojenského proti eráru železničnímu pro nárok z dopravy zavazadla vojenského stojí v cestě nepřipustnost pořadu práva. 18 VI 18, R III 79/18; J. B. 18: 468.

§ 49. č. 8. j. n. a §§ 925., 926., 932. obč. z. Spor o vady dobytčete jest tu i tehdy, žádá-li se náhrada škody za to, že od onemocnělého dobytčete prodaného jiná dobytčata kupcova onemocněla. 15 V 17, R III 45/17; off. 1850.

§§ 66., 68. j. n. Mění se povoláním osoby konati služby ve válce bydliště? 16 IV 18, R I 91/18; Z. B. 18: 804.

§ 88., odst. 2. j. n. Sudiště z faktury dle tohoto ustanovení platí i při pohledávkách, jež se uplatňují z obchodů místních. 3 VII 17, R I 184/17; off. 18: 1847.

§§ 226., 235. c. ř. s. Důvod žaloby netvoří okolnosti, jež závažné jsou ke vzniku práva žalovati, nýbrž právní poměr, na němž se zakládá nárok žalobní a o kterýž opírá žalobce vůči žalovanému svou prosbu žalobní. — Sahá-li žalobce zpět na důvod žalobní, kterýž dříve nechal padnouti, jest tu změna žaloby toliko za podmínek §. 235. c. ř. s. přípustna. 1 VI 17, R VI 29/17; off. 1840.

§ 235. c. ř. s. Přípustná jest eventuální prosba znějící na plnění interese místo dodávky. 27 III 18, R II 107/18; Z. B. 18: 805.

§§ 272., 503. č. 3. c. ř. s. Nesrovnalost mezi zjištěním soudce a výrokem znalců není odporem se spisy. 18 V 18, Rv VI 71/18; Z. B. 18: 794.

§ 273. c. ř. s. Viz rozhod. při §. 932. obč. z. shora.

§§ 391., 392. c. ř. s. Dílčí rozsudek o části pohledávky zažalované jest přípustný i tehdy, když namítaná pohledávka navzájem není ještě zralá k rozhodnutí. 9 VII 18, Rv I 282/18; Z. B. 18: 806.

§ 503. č. 3. c. ř. s. Mylný skutkový nebo právní důsledek z výsledku nějakého důkazu není odporem se spisů. 16 IV 18, Rv II 166/18; Z. B. 18: 795.

§ 526. c. ř. s. Viz rozh. při §. 822. (n. zn.) obč. z. shora.

§ 575., odst. 3. c. ř. s. Účinek ustanovení tohoto nastává i tehdy, byla-li určena lhůta k vyklizení v soudním smíru. 4 VI 18, R VI 43/18; J. B. 18: 577.

Ci. VIII. č. 6., IX. č. 5. uvoz. zák. k ex. ř.; § 295. ex. ř. Na pohledávky ještě nevylikvidované vůči eráru nemůže býti vedena exekuce. 25 VI 18, R I 134/18; Z. B. 18: 807.

§§ 4. č. 6., 18. č. 3., 294. a 295. ex. ř. Při exekuci na spořitelni knížku dle §. 294. a 295. ex. ř. zabavenou má zakročiti onen soud okresní jako soud exekuční, u něhož povinný má ve sporných věcech své všeobecné sudiště. 15 V 17, Nd III 35/17; off. 1846.

§ 36. ex. ř. Žalobu po rozumu §. 36. č. 3. ex. ř. nutno i tehdy u soudu podati, byla-li exekuce povolena na základě titulu exekučního, vzešlého u úřadu správního. — Lhostejno jest, zda okolnosti, jež jsou předmětem námitek dle §. 36. ex. ř. nastaly před nebo po vzniku titulu exekučního. 15 V 17, R II 136/17; off. 1842.

§§ 42. č. 5., 44., 47. ex. ř. Odložení řízení manifestačního pro podání žaloby opoziční jest nepřipustné. 13 II 17, R II 43/17; Z. B. 18: 809.

§§ 47., 346. ex. ř. Donutiti k vyjevovací přísaze jest přípustné i při bezvýsledné exekuci na vydání movitých věcí. 11 XII 17, R I 309/17; Z. B. 18: 810.

§ 54., odst. 2. ex. ř. K vykonatelnosti výroku rozhodčího jest nezbytně třeba potvrzení rozhodčích, že výrok jejich nabyl moci práva. 12 III 18, R V 48/18; Z. B. 18: 811.

§ 138. ex. ř. Exekučním soudem ve smyslu §. 138. ex. ř. není soud, jenž vykonal nucený vklad práva zástavního, nýbrž soud, jenž má vykonati nucenou dražbu. — Podává-li se tudíž žádost o nucenou dražbu nemovitostí zapsané v pozemkové knize sborového soudu pro vykonatelnou pohledávku, pro niž jest již na nemovitosti té pravoplatně zřízeno zástavní právo, u soudu exekučního, jest soudem tím okresní soud v sídle dotčeného soudu sborového. — To platí tím spíše při exekučních návrzích na základě notářských spisů v §. 3. zák. ze dne 25. července 1871 č. 71. ř. z. naznačených. 12 II 18, R II 36/18; P. 18: 303.

§ 224. ex. ř. a § 14., odst. 2. kn. z. Zadrželé úroky z pohledávek, které byly přihlášeny k nejvyššímu podání v rámci hypotéky úvěrové, smějí býti dle §. 14. odst. 2. kn. z. jen potud přikázány, pokud docházejí úhrady v nejvyšší sumě úvěrové hypotéky, která byla zapsána pro pohledávku a po případě pro vedlejší závazky. 25 IX 17, R II 260/17; P. 18: 305.

§ 389. ex. ř. Strana navrhuující vydání prozatímního opatření musí označiti prostředky osvědčovací a vhodným návrhem pečovati o to, aby bez prodlení mohly býti opatřeny. 20 VI 18, R VI 47/18; J. B. 18: 518.

— Jak dlužno opatření osvědčení svědky, kteří teprve mají býti vyslycháni za účelem povolení prozatímního opatření. 12 VII 18, R VI 47/18; Z. B. 18: 812.

Cís. nař. 8. II. 16, ř. 32. Přípustná jest exekuce na drahotní přídavky pro pohledávky alimentární. 23 VII 18, R II 248/18; J. B. 18: 485.

Z řízení nesporného, knihovního, konkursního atd.

§§ 96., 104. nesp. pat. Byly-li vzneseny vzájemně si odporující právní nároky k jednotlivým předmětům pozůstalosti, má pozůstalostní soudce vyšetřiti drážební poměry v den úmrtí, jakož i způsob, jakým se dostaly do rukou osoby jiné a naříditi této vrácení nebo složení pozůstalostních věcí;

otázku, komu přísluší vlastnické právo k jednotlivým předmětům pozůstalosti, má však řešiti soudce procesní. 6 II 17, R II 31/17; P. 18: 296.

§ 14., odst. 2. kn. z. Viz rozh. při §. 138. ex. ř. shora.

§ 51. kn. z. Viz rozh. při §§. 469., 1369. obč. z. shora.

Žák. 25. VII. 71, 5, 75, § 3. Viz rozh. při §. 224. ex. ř. shora.

§ 51. č. 2. konk. ř. Jednatelý obchodní v §. 51. č. 2. konk. ř. uvedenými dlužno rozuměti ty, kteří se zabývají po živnostensku sprostředkováním obchodů jako samostatní podnikatelé. — Obmezení ustanovené v poslední větě §. 51. č. 2. konk. ř., nejvýše na 2400 K, platí pro všechny druhy nároků v ustanovení tomto vypočtených. Obchodní jednatelé požívají práva přednostního, přiznaného jim §. 51. č. 2. konk. ř., jen u takových pohledávek za provisi a hotová vydání, jež jim povstala z jich činnosti služební ve vnitřním normálním podniku obchodním kridatářové. — Při zařazení pohledávek zaměstnanců kridatářových do prvé třídy nerozhoduje, kdy pohledávky ty povstaly nebo splatnými se staly, nýbrž kdy byly služby konány. 11 IV 17, Rv II 126/17; off. 1843.

§ 166., odst. 2. konk. ř. Věřitel konkursní, jenž navrhoval zahájení konkursu, jenž pak po rozumu §. 166. odst. 2. konk. ř. byl zrušen, nebo proti jeho zrušení vznesl s výsledkem stížnost, neručí za útraty vzešlé správci konkursní podstaty. 17 III 17, Rv IX 36/17; off. 1849.

Ve věcech trestních.

Z trestního práva hmotného.

§§ 2., lit. g. 46., lit. f tr. z. a § 281. č. 9. a, b tr. ř. Vymezení neodolatelného donucení od polehčující okolnosti nouze. Odepirání výroku soudcovskému z důvodu zmatečnosti §. 281. č. 9. a, b tr. ř. 25 II 18, Kr I 375/17; off. 4503.

§§ 5., 9., 144. tr. z. Těhotná, jež žádala bez výsledku od jiné osoby, aby jí opatřila prostředky k vyhnání plodu, jest trestná dle §§. 5., 9., 144. tr. z. 20 XI 17, Kr VII 50/17; off. 4482.

§§ 8., 197., 199. lit. d tr. z. K otázce nezpůsobilosti prostředku při pokusu podvodu paděláním listin. 5 III 18, Kr V 313/17; off. 4509.

§ 81. tr. z. Pojem »nebezpečného« vyhrůžování v §. 81. tr. z. dlužno jako v jiných případech tohoto prostředku (§§ 125., 130., 174. I, b, 190. tr. z.) posuzovati podle všeobecného ustanovení pojmového §. 98. tr. z. Odvratitelnost podniknutého útoku za účelem způsobení tělesného zla pohroženého použitím tělesné moci, nevylučuje nebezpečnost vyhrůžování. Také v případě nebezpečného vyhrůžování podmiňuje odpor se zbraní vyšší sazbu trestní §. 82. tr. z. 30 XI 17, Kr II 274/17; off. 4478.

— zák. I. V. 96 č. 53. z. z. pro Moravu a zák. 16. VI. 72, ř. 84. V obvodu platnosti zákona ze dne 1. května 1896 č. 53. z. z. neztrácí pro ochranu zemědělství dle zákona ze dne 16. června 1872 č. 84. ř. z. ustanovený a do přísahy vzatý hajný práv veřejné stráže ani změnou v osobě zaměstnavatele, ani ustanovením pro jiný obvod ochranný. Vymezení krádeže lesní trávy od pouhého pychu lesního. 1 II 18, Kr III 178/17; off. 4500.

§ 93. tr. z. Ke skutkové podstatě neoprávněného obmezení osobní svobody §. 93. tr. z. Pojem svémocného uzavření předpokládá poměr mocný, jímž se stává uzavření vážným. 5 III 18, Kr VI 9/18; off. 4510.

§ 174., II. lit. a tr. z. Společenství při krádeži jest tu, když se zúčastní na krádeži nedospělec přes 10 let starý. 19 I 18, Kr II 227/17; off. 4490.

§§ 185., 196. a 214. tr. z. Ohraničení podílnictví (§§ 185., 196. tr. z.) vůči nadřování dle §. 214. tr. z. Pojem »ukrývání« dlužno pro všechna místa trestního zákona, kde přichází, stejně vykládati. Podílnictví při krádeži není vyloučeno, bylo-li pohmtkou ukrývání ukradené věci, aby byly

zatajeny k vyzrazení zločinu nebo pachatele sloužící pŕitahy. Űmysl, aby byly ukrŕvŕvŕnŕm ukradenŕ vŕci stopy krŕdeŕe pachatelem snad spŕachanŕ odstranŕny. Vymezenŕ obou pŕipadŕ Ŧ. 186. tr. z. 2 I 18, Kr VII 156/17; off. 4494.

Ŧ 186. tr. z. Zločin podŕilŕictvŕi pŕi krŕdeŕi pŕevedenŕm na sebe a ukrŕvŕvŕnŕm zboŕŕi z vydrancovanŕho obchodu lidem, jeŕ ve znaenŕ vzdŕlenosti od vydrancovanŕho obchodu leŕelo na silnici. 8 II 18, Kr II 348/17; off. 4496.

ŦŦ 197., 200. tr. z. Podvod spŕachanŕ vdovou vylŕkŕnŕm vŕzivnŕho pro jeŕ dŕti z dŕivŕjšího manŕelstvŕi v pŕipadŕ konkubinŕtu s vojŕkem ke konŕnŕnŕ sluŕeŕb ve vŕlce povolŕnŕm. 29 XI 17, Kr IV 160/17; off. 4488.

Ŧ 199. lit. d tr. z. Podvod spŕachanŕ zfalŕovŕnŕm poukŕzky na brambory vydanŕ od ŕradovny pro opatŕovŕnŕi potravŕn, opatŕenŕ peenŕi tohoto a pŕedloŕenŕm ŕi mŕstŕskŕmu zŕizenci, jemuŕ vydŕvŕnŕnŕ brambor bylo svŕreno, aby za uloŕenŕ menŕimu mnoŕstvŕi poukŕzanŕmu odpovŕdajŕcŕi penŕz nepŕisluŕejŕcŕi vŕtŕŕi mnoŕstvŕi brambor bylo dodŕno. Byla-li poukŕzka vy-stavitelem podepsŕna, nenŕ rozhodnŕ. 26 I 18, Kr II 323/17; off. 4487.

— Nenŕ tu skutkovŕe podstaty zločinu podvodu padŕlŕnŕnŕi veŕejnŕ listiny, nedostŕvalo-li se zhotovenŕ listinŕ jednoho z podstatnŕch poŕadavkŕ. I II 18, Kr VII 63/17; off. 4502.

— Podvod spŕachanŕ zfalŕovŕnŕm mouenky, aby dosaŕeno bylo nepŕisluŕejŕcŕi vŕtŕŕiho pŕŕŕdŕlu mouky; nerozhodnŕ jest okolnost, ŕe zfalŕovŕnŕnŕ mouenky samo by bylo nepŕivodilo zamŕyŕlenŕ vŕsledek. 11 II 18, Kr I 426/17; off. 4505.

— a **Ŧ 67. zŕk. bran.** Splynutŕi obchŕzenŕi brannŕ povinnosti lstivŕmi rejdy (**Ŧ 67. bran. z.**) a podvodu (**Ŧ 199. d tr. z.**) v jeden ŕin. 5 III 18, Kr V 313/17; off. 4509.

ŦŦ 373., 335. tr. z. Pŕečin dle tŕchto ustanovenŕi. Pŕiennŕ souvislost mezi ŕinem a vŕsledkem se nepŕeruŕuje, pŕistupuje-li k tomu zavinŕnŕi osoby jinŕ. Vŕstŕaha, aby se na nabitou puŕku nesahalo, nevyluenŕje nedbalost obŕalovanŕho. I II 18, Kr VII 58/18; off. 4501.

Ŧ 482. tr. z. Nenŕ tu skutkovŕe podstaty tohoto ŕinu, zdrŕhŕ-li se kupec zaplatiti cenu ŕivnostnŕkem poŕadovanou, nenŕ-li zŕejmnŕ upŕŕilŕŕnŕna. 26 II 18, Kr III 41/18; off. 4504.

Ŧ 491. tr. z. Pojem posmŕvŕnŕi. Dŕkaz pravdy dle Ŧ. 490. tr. z., nebo dle Ŧ. 491. tr. z., dle toho, stalo-li se posmŕvŕnŕi uvŕdŕnŕm nebo bez uvŕdŕnŕi urnŕitŕch okolnostŕi. Vyjŕdŕnŕnŕi »jŕ vŕmi pohrdŕm« obsahuje, neuvŕdŕjŕcŕi urnŕitŕch okolnostŕi, pŕedhŕzku opovŕzŕitelnŕch vlastnostŕi neb opovŕzŕitelnŕho smŕvŕnŕnŕ po rozumu Ŧ. 491. tr. z. — Skuteenŕnosti soukromŕho nebo rodinnŕho ŕivota (**Ŧ 489. tr. z.**). Pŕipustnost dŕkazu pravdy v pŕipadŕ, ŕe pachatel byl zvlŕŕŕnŕmi okolnostmi nucen uvŕsti takovŕ skuteenŕnosti ve znŕmost. 11 XII 17, Kr I 346/17; off. 4484.

Zŕk. 6. III. 06, ř. 58, Ŧ 122. ŕ. 1. Pŕečinu dle tohoto ustanovenŕi se dopoŕŕti, kdo nepravdivŕe udŕvŕa zaplacenŕi kmenovŕch vkladŕ v hotovosti (**ŦŦ 9. ŕ. 1. a 10. tohoto z.**), stalo-li se vplacenŕi jen dle udŕnŕi pŕevedenŕm (**Ŧ 319. obnŕ. z.**) z dobropisu u banky vŕlunŕnŕ na jmŕno spoleenŕka znŕnŕtŕcho. — Űmyslnost **Ŧ. 122. cit. z.** pŕedpoklŕdanŕ vztahuje se jen na nepravdivost udŕnŕi; schopnost klamatŕi o stavu majetku spoleenŕnosti tvoŕi jen nŕistŕ objektivnŕi poŕadavek skutkovŕe podstaty. 9 XI 17, Kr I 199/17; off. 4489.

Zŕk. 11 I 97, ř. 30, Ŧ 97. (pat. zŕk.). Űenŕinek vŕhradnŕi licence jest v pŕipadŕ nastalŕho zŕpisu do rejŕtŕŕku patentnŕho, ŕe licencovanŕ nastupuje jako pŕvnŕnŕ nŕstupce majitele patentu na jeho mŕsto; pŕisluŕŕi mu tedy ŕaloba na tuznŕnŕi pŕava, na pominutŕi dalŕŕího vsahovŕnŕi, na odŕŕkodnŕnŕi neb obohacenŕi. — Ochrannŕ pŕav licennŕch nŕmeckŕ firmy proti tuzemcŕi nepŕekŕŕŕi z dŕvodu retorse (cis. nař. 16. X. 14, ř. 289, a nař. min. 22. X. 14, ř. 291, a 16. VIII. 16, ř. 258), ŕe se zavŕzala pŕed vŕlkou k platŕm z vŕnosu patentu anglickŕmu majiteli patentu. 26 XI 17, Kr I 184/17; off. 4491.

Zák. o potravinách. § 11. č. 1. a o víně § 8. č. 1. Vymezení podvodu a padělání vína dle cit. ustanovení. Důkaz úmyslu při pokusu svádění. 7 III 18, Kr VI 176/17; off. 4494.

— **§ 12.** Vymezení povinnosti obchodníka, aby podrobil mléko, jež ve své živnosti prodává, zkoušce měřicem. 26 II 18, Kr III čl. 18; off. 4504.

Zák. 1. V. 96 č. 53. z. z. pro Moravu. Viz rozh. při §. 81. tr. z. shora.

Zák. 16. VI. 72, ř. 84. Viz rozh. při §. 81. tr. z. shora.

Z řízení trestního.

§ 281. č. 9. a, b tr. ř. Viz rozh. při §§: 2. lit. g a 46. lit. f tr. z. shora.

§§ 295., 477. tr. ř. Odvolací soud nesmí na odvolání obžalovaného do výroku o trestu ani v případě snížení trestu uznati na trest vedlejší, na který soudce prvý neuznal. 15 I 18, Kr I 496/17; off. 4486.

Zprávy spolkové.

Naši Jednoty došel **přípis ministerstva spravedlnosti**, jež pro jeho důležitost doslovně otiskujeme. Zní:

»Ministerstvo spravedlnosti počíná s pracemi k úpravě justičních zákonů československého státu. Vedeno jsouc snahou, aby nové zákony jeho odpovídaly velké době a moderním názorům, jakož i vlastním poměrům a potřebám státu a obyvatelstva, a aby — byvše co nejdokonaleji vypracovány — svědčily v každém směru o vyspělosti státu a jeho správy, a jsouc si vědomo, že toho dosíci lze jen s přispěním jak právníků theoreticky a prakticky vzdělaných, tak i širších vrstev, uvítá s povděkem jakýkoliv podnět a přispění k tomu směřující.

Zádá tudíž zvláště i ct. sbor a pány členy, aby dle nabytých zkušeností činili vhodné návrhy, zejména, mají-li některé justiční zákony v celku nebo s pouhými změnami a opravami v platnosti zachovány býti, či doporučovalo-li by se celkové přepracování a které změny v kterých zákonech. Pomýšlí se postupně veškerý justiční zákony podrobiti přehliďce a přepracování a je vyhlašovati v plném znění, odstraniti se má odkazování na předpisy ponechané nedotčenými a doplnění jich jen změnami s novými předpisy.

Návrhy buďtež roztrženy, pokud možno, dle jednotlivých materií (jako právo občanské, obchodní, trestní, hmotné a procesní atd.). Zasilány buďtež, možno-li, souborně i přímo ministerstvu. — Vítány budou zejména konkrétní návrhy jednotlivých zákonných ustanovení.

Až pak jednotlivé osnovy budou vypracovány, zašle je dříve, než zákonodárnému sboru budou předloženy, k posouzení a vyžádá si odborného posudku a pokud se týče i určitých návrhů.»

Vzhledem na tento přípis a z podnětu p. v. r. Boubely usnesla se řádná valná hromada dne 13. února 1919 (podrobná zpráva o ní bude v I. čís. nového ročníku) na utvoření tří sekcí: *veřejno-právní, trestně-právní, soukromoprávní*. Jejich úkolem bude zpracovávatí patřičné právní materie. Jednota proto vyzývá veškerý české právníky, aby se přihlašovali za členy těchto sekcí nebo alespoň zasilali různé návrhy legislatorní na výbor naší Jednoty. (Adresa: Brno, Justiční palác, presidium.

Posmrtná vzpomínka. Dne 21. října m. r. skonala na zánět plic milý člen naší Jednoty, soudce Josef Kratochvíla, ve věku 33 let — jen několik měsíců po jmenování soudcem a těsně před založením vlastního rodinného krbu, na nějž se tolik těšil. Čest jeho památce!

Zpráva redakce. Obsah celého ročníku 1918 bude připojen příštímú číslu.

Nákladem Právnícké jednoty Moravské. — Tiskem Ant. Odehnalá v Brně.